

Kvalitetsbokslut

År 2017

AISAB -
AMBULANSSJUKVÅRDEN I STORSTOCKHOLM AB

FÖRORD

Härmed avges kvalitetsbokslut 2017 för AISAB.

På uppdrag av bolagets ägare Stockholms läns landsting så utför AISAB tjänsterna ambulanssjukvård och transport av avlidna.

Tjänsterna är viktiga samhällsfunktioner som ska fungera dygnet runt, årets alla dagar. Med detta menas att vård, kvalitet, forskning och utveckling förenas i ett ständigt förbättringsarbete som vi delar med oss av till övriga hälso- och sjukvårdsverksamheter.

Ambulanssjukvård är ofta det första, viktiga steget i en vårdkedja. Kraven på att göra rätt bedömningar och behandlingar är mycket höga. Vår strävan är att göra det bästa för att leva upp till patienters och anhörigas förväntningar och att de ska känna sig trygga i våra händer.

Effektivitet, hög tillgänglighet, verka för kortast möjliga väntetid och ge vård på lika villkor med respekt för patientens specifika behov och förväntningar är centrala delar för ambulanssjukvården.

AISABs uppdrag är större än enbart ambulanssjukvård. AISAB vill också ta ett samhällsansvar med utveckling av miljöarbete, samarbete med högskolor och universitet för kunskapsutveckling och delta i utvecklingen av den framtida hälso- och sjukvården.

AISAB är en kvalitetsstyrd organisation och verksamheten förbättras kontinuerligt med hjälp av ledningssystem för kvalitet, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet enligt ISO standarderna ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 och arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2001:1 samt ISO 27001.

2018-02-09

Åke Östman
Verkställande direktör

INNEHÅLL

1. Kvalitetspolicy.....	4
2. Kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård	5
3. Säker hälso- och sjukvård	7
4. Patientfokuserad hälso- och sjukvård	9
5. Effektiv hälso- och sjukvård	10
6. Jämlig hälso- och sjukvård	11
7. Hälso- och sjukvård i rimlig tid.....	12
8. Forskning och utveckling	13

1. KVALITETSPOLICY

AISABs verksamhetsuppdrag är att på affärsmässiga grunder erbjuda kostnadseffektiva och konkurrenskraftiga tjänster till rätt kvalitet inom områdena ambulanssjukvård och transport av avlidna. Det betyder att AISAB ständigt arbetar för att utveckla och förbättra verksamheten så att beställare, patienter och deras anhöriga ska uppleva att de får sina behov, krav och förväntningar uppfyllda.

AISAB följer de lagar och krav som omfattar verksamheten. Utveckling och ständiga förbättringar präglar hela organisationen och utgår alltid från verksamhetsuppdraget genom ett arbetssätt grundat på planering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Förtroende, öppenhet och pålitlighet tillsammans med forskning och utveckling gör att AISAB intar en ledande ställning inom svensk ambulanssjukvård. Kvalitetsarbete koncentreras till följande områden:

- Hög tillgänglighet är viktigt för både patienter, organisationen och ägaren.
- God hälsa, vård på lika villkor och en genomtänkt etisk grundsyn prioriteras. Den verksamhet AISAB bedriver, bemötandet av patienter och anhöriga samt omhändertagandet av den avlidne, utgår från respekten för alla människors lika värde och för den enskilde människans värdighet.
- Öppen och tydlig kommunikation av kvalitetsarbetet till medarbetare, allmänhet och beställare möjliggör insyn och ställer verksamheten i en unik position.

2. KUNSKAPSBASERAD OCH ÄNDAMÅLSENLIG VÅRD

”Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård innebär att vården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och utformas för att bemöta den individuella patientens behov på bästa möjliga sätt”.

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

Prehospitalt Kunskaps- och kliniskt träningscenter

I Framtidsplanen för hälso- och sjukvård har den prehospitala vården en nyckelroll. Patienterna ska känna en trygghet i att de får rätt vård, i rätt tid och att den prehospitala vården leder dem rätt i vårdkedjan. För att nå framtidsplanens intention har AISAB, på uppdrag av Stockholms läns landsting, etablerat ett prehospitalt kunskaps- och kliniskt träningscenter (KTC). Centret har en central roll i den länsövergripande kunskapsstyrning som sker inom landstingets prehospitala verksamhet.

KTCs verksamhet innefattar såväl medicinska och kliniska, som katastrofmedicinska utbildningar och övningar. Målet är att säkra och utveckla förutsättningarna för att personalen inom den prehospitala vården ska få tillgång till en väl planerad, samordnad, modern och kvalitetssäkrad utbildning i kombination med ett väl avvägt program för övningar. Med ett samlat kunskapscenter för den prehospitala vården ökas förutsättningarna att göra rätt bedömning av patientens tillstånd och vidta korrekta åtgärder. I centrets utrustning ingår även avancerade dockor med en inbyggd dator. De har puls, känner av läkemedel, kan kallsvettas, blinka, prata, gråta och kan programmeras att ha olika sorters skador. Gör den som tränar rätt stabiliseras dockans tillstånd, gör man fel blir den sämre. Utbildningen videofilmas också så att insatsen kan utvärderas efteråt.

Kompetens- och kunskapsutveckling

Kunniga, motiverade och engagerade medarbetare är en förutsättning för hög kvalitet i verksamheten. AISAB arbetar aktivt med att erbjuda kompetensutveckling till medarbetare. Genom att sätta grundkrav på personalens kompetens kan medarbetarnas utbildningsbehov identifieras.

Under 2017 har det organisatoriska arbetet med kompetens- och kunskapsutveckling utvecklats ytterligare. Bland annat har AISAB fortsatt införandet av KOLL, vilket är SLLs gemensamma modell för kompetensplanering. KOLL tillsammans med IT-verktyget ProCompetence förväntas förbättra det operativa arbetet med kompetensplanering samt ge underlag till företagets strategiska kompetensförsörjning. Införandet har fått en ny tidplan och beräknas vara klart under våren 2018 då minst 75% av AISABs medarbetare ska ha skattat sin kompetens i ProCompetence. År 2019 är målet 100%. Hittills har ca 62% av AISABs medarbetare skattat sin kompetens i ProCompetence.

Kompetens- och kunskapsutveckling sker dels genom arbetsrelaterat lärande utifrån en dialog mellan kollegor, patienter och andra vårdgivare, dels genom interna utbildningsinsatser och dels i form av externa kurser, seminarier och konferenser. Under 2017 har medarbetare i AISAB erbjudits ett flertal olika utbildningar. Exempel på utbildningar är:

- Utbildning i FRAPP* (IT-plattform för prehospitala vård)
- PS – Prehospital sjukvårdsledning
- Särskild sjukvårdsledning i skadeområde.
- Fortbildning för trafikinstruktörer och instruktionssjuksköterskor.
- AMLS* - teori och praktiska övningar.
- RAKEL*utbildning.
- Introduktionsutbildning (10 veckor)
- Olika samverkansövningar
- Körutbildning
- SPiS*
- Ambulanssjukvårdutbildning i vårdgemensam regi

*FRAPP - Framtida prehospital plattform IT

*AMLS - Advanced Medical Life Support

*RAKEL - Radiokommunikation för effektiv ledning

*SPiS - Suicidprevention i Svensk sjukvård

Ledarskapsutveckling

AISABs långsiktiga, för AISAB anpassade, utvecklingsprogram för chefer har fortsatt under 2017. Avsikten med programmet är att matcha organisationens och chefgruppens utvecklingsbehov. Programmet genomförs i tre steg. Förväntade effekter av utbildningen är:

- Tydliga motiverande/inspirerande och kommunikativa chefer/ledare
- Coachande ledare som använder dialog som ledarverktyg.
- Ledare som driver verksamheten framåt tillsammans med sina medarbetare och skapar möjligheter till delaktighet.
- Arbetar professionellt med VAD & HUR frågor i verksamheten.
- Ledare som är mål- och prestationsfokuserade i samverkan med medarbetare.
- Ledare som växer och utvecklas i linje med AISABs vision, har en helhetssyn på verksamheten och vågar stå för fattade beslut.
- Ökad kommunikation och kunskapsdelning mellan cheferna gällande ledarskaps- och operativa frågor.

Nationella kvalitetsregister

AISAB deltar i nationellt register för hjärtstopp. Kvalitetsregistret kartlägger verksamheten kring hjärtstopp på och utanför sjukhus. Målsättningen är att identifiera betydelsen av olika komponenter för överlevnad. Registret bidrar till kunskap och förbättringar i den egna organisationen.

Säkerställande av kompetens avseende delegeringar och ordinationer enligt generella direktiv

Förutom de grundkrav som regleras i avtalet med SLL krävs godkänt deltagande i olika utbildningar. I cykler genomförs, som ett övergripande samarbete mellan vårdgivarna (SALFS), vartannat år kunskapskontroll/kvalitetssäkring och vartannat år undervisning baserat på de brister/svagheter som identifierats vid föregående års kunskapskontroll. Syftet är att öka ambulanspersonalens medicinska kunskap och kvalitetssäkra personalens följsamhet till gällande medicinska riktlinjer.

3. SÄKER HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

”Säker hälso- och sjukvård innebär att vårdskador förhindras genom ett aktivt riskförebyggande arbete.”

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

Genom ledningssystem för kvalitet, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet övervakar, effektiviserar och utvecklar AISAB verksamheten. För att uppnå en patientsäker vård analyseras interna avvikelser samt externa klagomål och synpunkter för att hitta risker och förbättringsområden.

Risikanalyser/hantering av risker

Risker för vårdskador identifieras genom riskanalyser. Riskanalyser genomförs på samtliga vårdavvikelser, vid förändringar i verksamheten, vid införandet av ny utrustning och då nya arbetsrutiner införs. Bland riskerna finns bl.a.

- Felbehandling/skada av patient.
- Patientbemötande.
- Patientförflyttningar.

Avvikelsehantering

Avvikelsehantering främjas i AISAB genom att ledningen värdesätter och framhåller vikten av att medarbetare och chefer identifierar, dokumenterar och rapporterar avvikelser samt deltar i utredningar. Avvikelse rapporter ses som underlag för utveckling av verksamheten, där fokus på resultat av analys, uppföljning och återkoppling är av central betydelse.

AISAB använder det SLL-gemensamma avvikelserapportsystemet HändelseVis. Systemet har processer för rapportering, analys och uppföljning av vårdavvikelser, miljöavvikelser, arbetsmiljöavvikelser samt förbättringsförslag. Under 2017 tog det 11-30 dagar från det att en avvikelse registrerats till att återkoppling skett till berörda parter och personal.

Antal avvikelser under 2017

Antal Lex Maria-ärenden	1
Antal ärenden till IVO	7
Antal ärenden till Patientnämnden	8
Antal övriga avvikelser kategoriserat på medicinska avvikelser resp. bemötande	490 respektive 6
Antal incidenter/avvikelser kopplat till hot och våld	23
Antal genomförda händelseanalyser kopplat till medicinska avvikelser	520

Fig. 1 Antal avvikelser och klagomål, AISAB 2017

Informationssäkerhet

AISAB har under 2017 bedrivit ett intensivt informationssäkerhetsarbete. En mängd olika åtgärder har vidtagits och ett omfattande utvecklingsarbete har inletts, som i stora delar också genomförts. Nedan följer ett axplock av aktiviteter som genomförts:

- Certifiering i informationssäkerhetsstandard ISO 27001 per 2018-01-19
- Införande av arbetsplats som tjänst, vilket innebär säkrare lösningar för att hantera klienter, applikationer och information.
- Införande av trådlöst nät (WLAN) för att på ett enkelt, säkert och flexibelt sätt kunna kommunicera via mobila enheter. Tjänsten ger åtkomst för interna betrodda användare med tvåfaktorautentisering och möjlighet till gästaccess.
- En under året genomförd inventering, gallring och rensning av handlingar har medfört en ökad ordning och reda, minskad sårbarhet för informationsbortfall samt en ökad medvetenhet om att exempelvis integritetskänslig och sekretessbelagd information hanteras och gallras på rätt sätt.
- Genomfört compliancearbete i syfte att få en överblick över informationstillgångarna i verksamheten och IT-system.
- Digitala informationstillgångar har klassificerat. Klassificeringen har skett enligt den modell som SLL och AISAB har antagit.
- AISAB har också påbörjat ett arbete att genomföra behovs- och riskanalys för tilldelning av behörigheter i IT-system. För arbetet har en riktlinje och instruktion antagits. Likaså har en mall för analyser tagits fram.

Beträffande utbildning inom informationssäkerhetsområdet har samtliga medarbetare informerats om och utbildats i:

- Informationssäkerhet
- Personuppgiftslagen
- Offentlighet och sekretess
- Yttrandefrihet
- Sociala medier
- Resultatet från genomförd compliance i företaget och de brister som identifierats.

Fokus på arbetet med informationssäkerhet i AISAB kan med resultatet för 2017 hänföras till:

- Medvetandegörande
- Lärdomar
- Påverkan
- Strukturerat arbetssätt
- Minskande av risker i verksamheten.

4. PATIENTFOKUSERAD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

”En patientfokuserad hälso- och sjukvård innebär att vården ges med respekt och lyhördhet för individens specifika behov, förväntningar och värderingar, och att dessa vägs in i de kliniska besluten”.

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

Ambulanssjukvården är ofta den första länken i den akuta vårdkedjan och förväntas erbjuda avancerad akutsjukvård, professionellt omhändertagande och snabb och säker transport. Enligt AISABs bemötandepolicy så skall

...”samspelet mellan AISABs medarbetare, patienten och anhöriga bygga på ömsesidig respekt, självbestämmande och en lyhördhet för individens specifika behov, förväntningar och värderingar.

God hälsa, vård på lika villkor och en genomtänkt etisk grundsyn prioriteras. Den verksamhet AISAB bedriver, bemötandet av patienter och anhöriga samt omhändertagandet av den avlidne, utgår från respekten för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet.

Vården skall så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten och de anhöriga. Patienten skall få individuell anpassad information om sitt tillstånd. Anhöriga skall få individuell anpassad information om den avlidnes omhändertagande. Patienten och anhöriga kan dock inte kräva annan vård och behandling än den som anges i de medicinska riktlinjerna.”

Jämställdhet och mångfald i bemötandet av patienter

AISAB arbetar kontinuerligt med information och dialog med medarbetarna om bemötandet av patienterna. Detta följs upp i bland annat avvikelsearbetet. Genom evidens exempelvis från forskningen inom prehospitalet vård försöker AISAB säkerställa att vården utförs med hänsyn till genus- och jämställdhetsperspektivet. Det som granskas är oftast skillnader i vårdutnyttjande och utfall mellan kvinnor och män. Även om genderperspektivet inte alltid är utgångspunkten i de olika studierna så kan analyser och resultat ligga till grund för rekommendationer för interventioner med syfte att skapa en mer jämställd vård. AISAB granskar även etniciteten inom ramen för pågående studiers syfte, men ser i framtiden att ur den nyvunna kunskapen som studierna ger ska kunna identifiera om skillnader förekommer gällande vård och omhändertagande av patienter som vårdas och behandlas inom ramen för ambulanssjukvården inom SLL.

Läs vidare under rubrik 6.

Utredning av klagomål ur patientperspektiv

Patienter och deras närstående erbjuds möjlighet att medverka i utredningen av klagomål där deras synpunkter ger underlag till förbättringsåtgärder. Betydande delar för att nå ett bra resultat är kontinuitet i kontakt, information och dialog. Kunskap, förståelse och en djupare insikt i det specifika ärendet är andra delar som bidrar till positivt utfall och ger underlag för förbättringar.

5. EFFEKTIV HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

”Med effektiv hälso- och sjukvård avses att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Detta innebär att vården utformas och ges i samverkan mellan vårdens aktörer baserat på tillståndets svårighetsgrad och kostnadseffektiviteten för åtgärderna.”

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

För att åstadkomma effektiv sjukvård och att nå uppsatta mål krävs att våra resurser används på rätt sätt. AISAB arbetar målstyrt utifrån avtal, ägardirektiv och budget för att avgränsa och tilldela resurser för drift och utveckling utifrån dessa krav. En effektiv sjukvård åstadkoms bland annat genom:

- Införande och effektivt nyttjande av IT-system för sändning av EKG från ambulans till sjukhusens hjärtkliniker, nytt journalsystem och även nytt system för navigation.
- Etablering och utvecklande av olika patientstyrningsprocesser.
- En modern och uppdaterad fordonspark som möter ökande miljökrav
- Fortsatt arbete med att öka andelen energieffektiva transporter/bilkörning, effektivisera inköp och avfallshantering, öka andelen ekologiska varor samt effektivisera läkemedel- och kemikaliehantering
- Interna och externa forsknings- och utvecklingsprojekt med mål att bland annat att förbättra behandlingsmetoder och vårdprocesser.
- I huvudsak använda leverantörer som är upphandlade enligt SLLs regelverk
- Digitalisera och automatisera administrativa processer
- Omorganisering av utvalda administrativa funktioner
- Förbättrad verksamhetsuppföljning

6. JÄMLIK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

”Jämlik hälso- och sjukvård innebär att vården tillhandahålls och fördelas på lika villkor för alla.”

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

Åtgärder för att uppnå en jämlik vård

Som arbetsgivare bedriver AISAB ett målinriktat arbete för att aktivt förebygga och motverka all form av diskriminering och kränkande särbehandling. AISABs jämställdhets- och mångfaldhetsplan upprättas vart tredje år. Nuvarande plan gäller för åren 2016-2019.

AISABs bemötandepolicy lägger fokus på att patienter behandlas likvärdigt och individuellt samt att ingen diskrimineras på grund av kön, sexuell läggning, könsidentitet, etnisk eller kulturell bakgrund, eventuell funktionsnedsättning eller andra individuella egenskaper.

AISAB som arbetsgivare ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. AISAB verkar för att vara en organisation som främjar mångfald ur alla aspekter. AISAB strävar efter att ge goda arbetsvillkor där alla medarbetare ska ha likvärdiga möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

AISAB har som mål i jämställdhetsplanen att det ska vara balans mellan könen i organisationen samt att alla medarbetare ska ges samma möjligheter till utveckling oavsett kön. Andelen kvinnor och män i organisationen är den samma 2017 som 2016, 48% kvinnor och 52% män.

Under 2017 har AISAB fått utmärkelsen för jämställdhetsindex, JÄMIX, inom Stockholms läns landsting 2016. JÄMIX mäter jämställdheten i en organisation som baseras på nio nyckeltal. Där i ingår bland annat jämställdhetsarbete, ledningsgrupp och lika karriärmöjligheter. Ett fortsatt mål för 2018 är att öka andelen kvinnor i AISAB.

Alla nyanställda i organisationen skall genomgå Landstingets webbaserade HBT utbildning. Ett fortsatt arbete under 2018 är att alla nya chefer och handläggare ska genomgå SLLs certifierade jämställdhetsutbildning vilket är en grund för fortsatt jämställdhetsarbete under 2018. Under 2017 har AISAB påbörjat ett arbete kring att uppdatera policyn kränkande särbehandling. Detta är ett led i att alla ska behandlas lika och öka medvetenheten kring kränkande särbehandling. Målet för 2018 är att under arbetsplatsträffar lyfta denna nya policy då med fokus på sexuella trakasserier. Jämställdhet finns också med som en stående punkt på ledningsgruppens dagordning och på stationernas arbetsplatsmöten.

7. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD I RIMLIG TID

”Hälsa- och sjukvård i rimlig tid innebär att ingen patient ska behöva vänta oskälig tid på de vårdinstanser som han eller hon har behov av.”

(Nationella indikatorer för God vård, Socialstyrelsen, 2009)

Under 2017 genomförde AISAB 92 698 ambulansuppdrag (2016, 81 148) och 5320 transporter av avlidna (2016, 5243). Utöver detta har AISAB även utfört 2722 sjuktransportuppdrag (2016, 785). Antalet drifttimmar uppgick till 177 447 (2016, 172 605)

Tillgänglighet

Tillgänglighet avser den tid som AISABs ambulanser varit tillgängliga under avtalad beredskapstid. Under 2017 har AISAB haft fokus på att behålla den höga tillgängligheten. År 2016 var tillgängligheten 99,52 %. Målvärdet på 99,7 % var därmed inte helt uppfyllt. Tillgängligheten för 2017 blev 99,8 jämfört med målet på 99,7 och AISAB uppfyller därmed väl målet. Det som framför allt påverkar tillgängligheten är personalbemanningen och fordonstekniska problem. För personal är sjukdom den dominerande orsaken och för fordon är det fordonsfel som dominerar.

Fig. 2 Tillgänglighet, AISAB 2017

Satsningar har genomförts att utrusta samtliga reservfordon för att dessa snabbt ska kunna tas i bruk vid driftavbrott på ordinarie fordon. Packplanerna har ytterligare förbättrats under året och omarbetats för att minska tiden vid avlämning och för att enheten skall kunna utföra flera uppdrag utan att behöva hämta i förråd för att komplettera fordonet.

8. FORSKNING OCH UTVECKLING

AISAB bedriver evidensbaserad hälso-och sjukvård med en medveten systematiskt strävan att utveckla vården utifrån vetenskaplig grund. Arbetet utgår från företagets ägardirektiv (LS 2016-0473):

- AISAB ska samverka med huvudmannen/beställaren, landstingets övriga prehospitala vård, närsjukvård, akutsjukvård, sjukvårdsrådgivning samt prioritering och dirigeringsjänst för att säkerställa snabbt omhändertagande, god vård och säker transport av sjuka och skadade till rätt vårdnivå.
- AISAB ska bedriva och medverka i forskning och utveckling och bidra till en evidensbaserad prehospital vård inom Stockholms läns landsting.
- AISAB ska bedriva utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med.
- AISAB ska ansvara för kliniskt träningscentrum för den landstingsfinansierade ambulanssjukvården och samverkansaktörer.

FoUU-strategi

AISABs FoUU-strategi handlar bland annat om patientstyrning. Vidare finns en ambition att skapa en modell för utveckling av kvalitetsindikatorer inom ambulanssjukvården. Speciell hänsyn tas till jämställd och jämlik hälso-och sjukvård. Under 2017 har AISAB, som nämnts ovan, skapat ett kliniskt träningscenter (KTC) för prehospital kunskapsutveckling inom länet. Syftet med KTC utifrån ett FoUU perspektiv är att bidra till en länsövergripande god evidensbaserad patientomhändertagande och ökad patientsäkerhet. Fördelarna att skapa ett gemensamt KTC är att det skapar förutsättningar för att ambulanspersonalen får öva och vidareutveckla kliniska färdigheter ur en verklighetstrogen lärandemiljö. KTC skapar även möjligheter till forskning och implementering av ny forskning samt utvärdering av ny utrustning.

Samverkan med Akademisk ambulans inom SLL

Vårdgivare inom den prehospitala sjukvården ska med ett helhetsperspektiv ta ansvar för att aktivt utveckla sjukvården och systematiskt följa upp behovet av kompetensutveckling. Detta ska genomföras samtidigt som vården bedrivs utifrån beprövad erfarenhet och vetenskap. I dag har det inom ambulanssjukvården i Stockholm skett en ökning av andelen medarbetare med specialistutbildning inom prehospital vård. Akademisk ambulans är en stödjande akademisk struktur som främjar samverkan mellan lärosäten och verksamheter. Genom Akademisk Ambulans pågår tre doktorandprojekt. Fyra vetenskapliga artiklar har publicerats.

Samverkan

Samverkan med geriatrik specialitet har påbörjats under hösten 2017. Identifierade svårigheter inom styrningsprocessen är att idag saknas ett förvaltarskap gällande denna styrning. Detta medför att kvalitetsuppföljning och avvikelser som inkommer inte handläggs av en central förvaltning för vidareutveckling av styrningsprocessen. Vidare har utbildning av styrningsprocessen inte kunna genomföras, vilket är av stor vikt för både geriatrik

och ambulanssjukvård ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Viktigt att "rätt patient hamnar på rätt plats" utifrån dennes medicinska vårdbehov. Vidare har det sedan tidigare beskrivits att ökad blodanalys redan i ambulansverksamheten skulle medföra en säkrare styrning mot geriatriken.

Genus- och jämställdhetsperspektivet

I den prehospitala forskning som bedrivs, tas det alltid hänsyn till genus- och jämställdhetsperspektivet. Det som oftast granskas är skillnader i vårdutnyttjande och utfall mellan kvinnor och män. Även om genderperspektivet inte alltid är utgångspunkten i de olika studierna så kan gjorda analyser och resultat komma att ligga till grund för rekommendationer för interventioner med syfte att skapa en mer jämställd vård. I framtiden kommer de pågående studierna ge möjlighet att identifiera om skillnader förekommer gällande vård och omhändertagande av patienter inom ramen för ambulanssjukvård inom SLL.

Hälsoekonomi av den prehospitala geriatriska patientstyrningen

En rapport har tagits fram och skickats in på uppdrag till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen vid SLL under 2017. Syftet med uppdraget var att kartlägga konsekvenserna av prehospital patientstyrning av geriatriska patienter i SLL avseende vårdutnyttjande och kostnader.

Vetenskapliga publikationer

AISAB FoU har medverkat till fyra vetenskapliga publicerade artiklar:

1. Developing a Decision Support System for Patients with Severe Infection Problems in Prehospital Care. Niclas Johansson, MD, PhD, Carl Spindler, MD, PhD, John Valik MD, Veronica Vicente RN, PhD. *European Journal of Emergency Medicine* (2017). *In process*

2. Patients' experience of being badly treated in the ambulance service: A qualitative study of deviation reports in Sweden. Ahlenius M, Lindström V, Vicente V. *International Emergency Nursing* (2017) Jan;30:25-30. doi: 10.1016/j.ienj.2016.07.004.

3. Striving for balance - A qualitative study to explore the experiences of nurses new to the ambulance service in Sweden. Hörberg A, Lindström V, Kalén S, Scheja M, Vicente V. *Nurse Educ Pract* (2017) Aug 19;27:63-70. doi: 10.1016/j.nepr.2017.08.015.

4. We need support! A Delphi study about desirable support during the first year in the emergency medical service. Hörberg A, Jirwe M, Kalén S, Vicente V, Lindström V. *Scand J Trauma Resusc Emerg Med* (2017) Sep 6;25(1):89. doi: 10.1186/s13049-017-0434-5.